

PROVERBES TURCS

TRADUITS

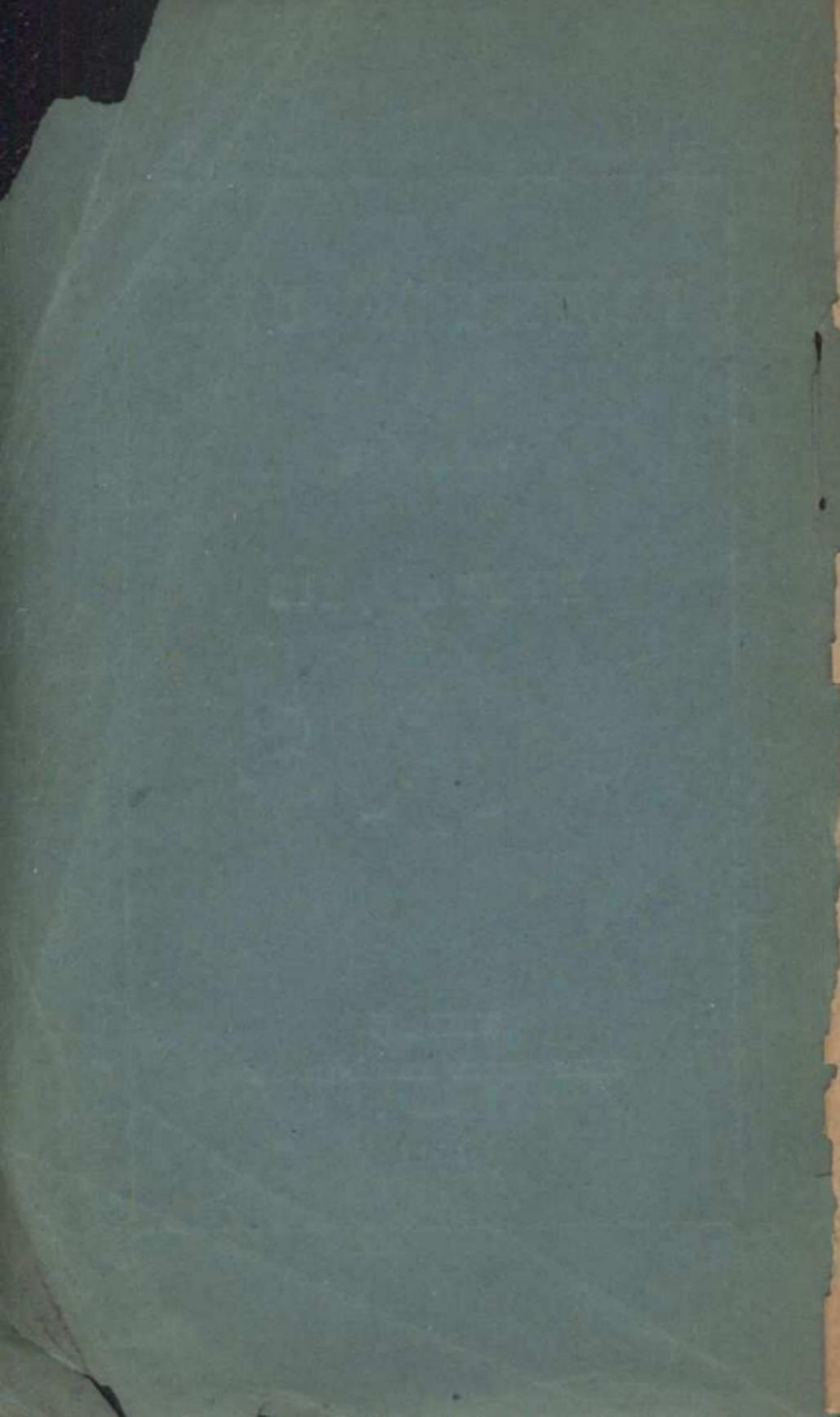
EN FRANÇAIS

VENISE

IMPRIMERIE ARMÉNIENNE

— 00 —
1881

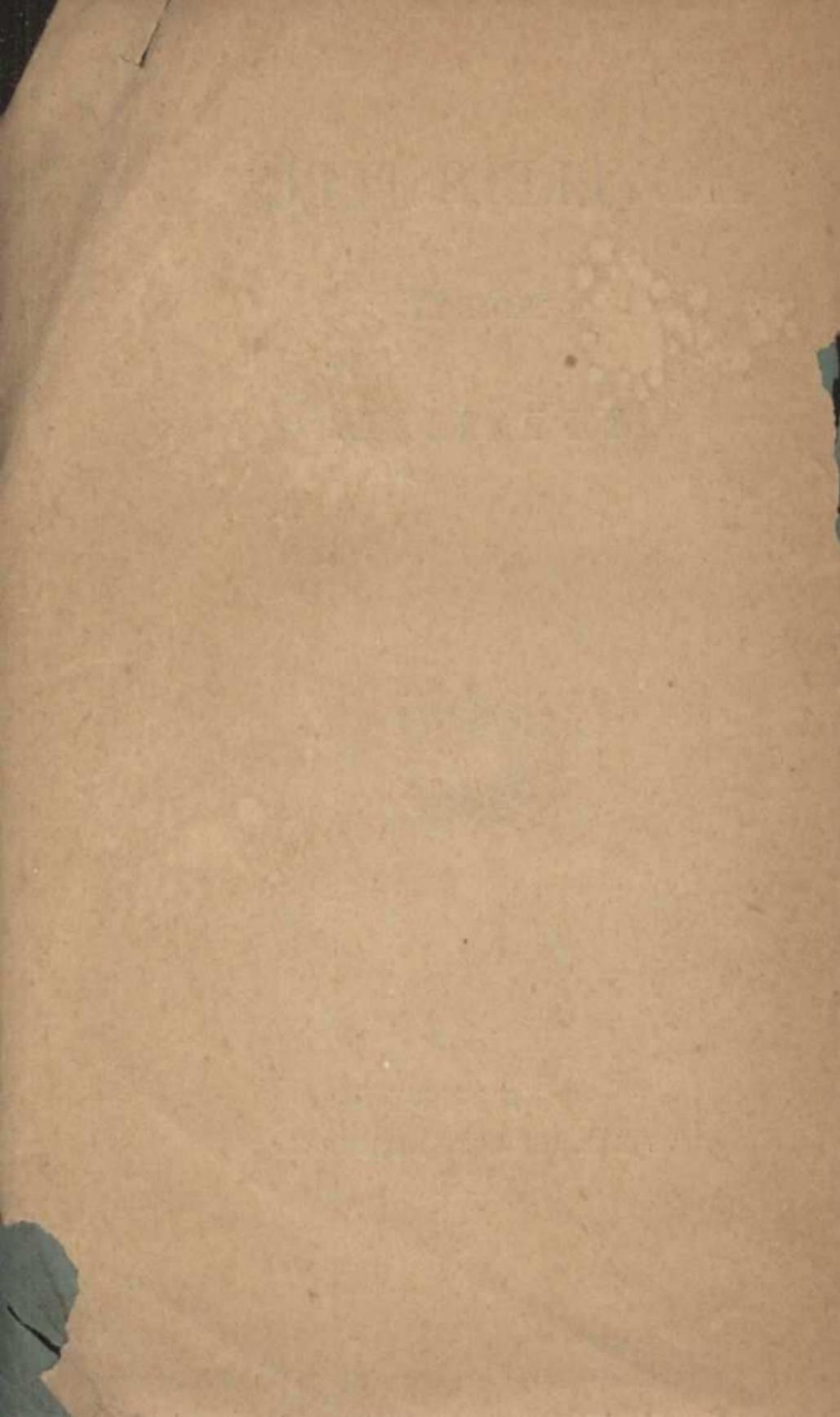
PROVERBES TURCS

TRADUITS

EN FRANÇAIS

VENISE
IMPRIMERIE ARMÉNIENNE
1881

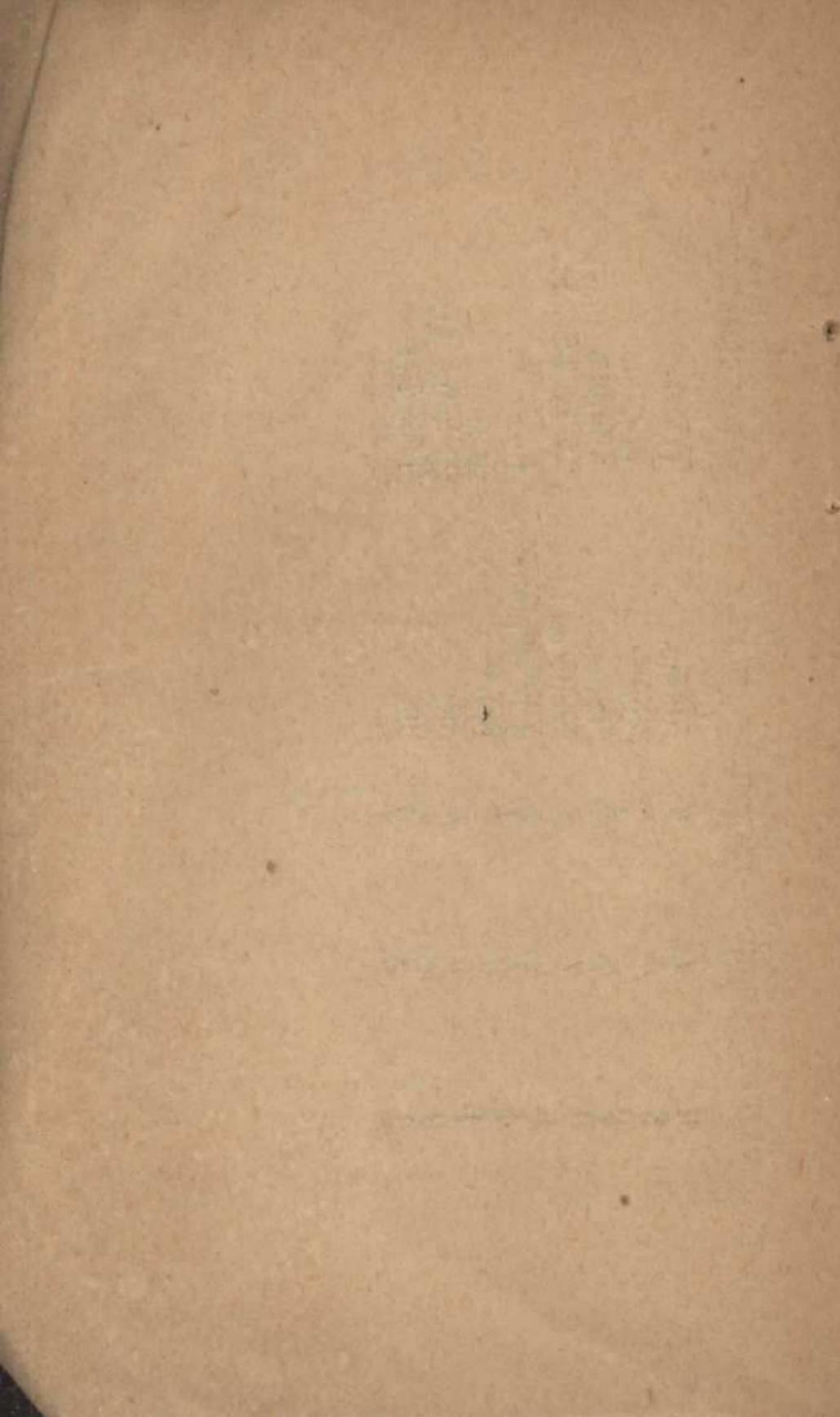

ALPHABET ARMÉNIEN

MAJUSC.	ROND.	ITALIQUE.	NOMS.	PRONONCIATION.
Ա	ա	աիք	aïp.	A.
Բ	բ	բիւն	pién.	P faible.
Գ	գ	գիմ	kim.	K, C, Q.
Դ	դ	դա	ta.	T faible.
Ե	ե	ետիչ	yetch.	É bref, ié, yé.
Զ	զ	զա	za.	Z.
Է	է	է	é.	È long.
Ը	ը	յէտ ու էտ.	yét ou et.	È muet.
Թ	թ	տու.	toue.	T fort ou TH.
Ճ	ճ	ճի	je ou gé.	J.
Ի	ի	ինյ.	iny.	I.
Լ	լ	լիւն.	liune.	L.
Խ	խ	խի	khè.	KH du gosier.

MAJUSC.	ROND.	ITALIQUE.	NOMS.	PRONONCIATION.
Û	ø	ø	dza ou dsa.	Dz ou Ds.
Û	ÿ	ÿ	guièn.	Gu.
Û	ç	ç	houe.	H aspiré.
Û	š	š	tza.	TZ.
Û	ŕ	ŕ	ghade.	GH du gosier.
Û	š	š	djé.	DJ.
Û	š	š	mién.	M.
Û	š	š	hi ou y.	H faible, ou Y, I.
Û	š	š	nou.	N.
Û	š	š	cha.	CH.
Û	š	š	oue.	O bref.
Û	š	š	tcha.	TCH fort.
Û	š	š	bè.	B.
Û	š	š	tché.	TCH faible.
Û	š	š	ra.	E fort.
Û	š	š	sé.	C comme double.

MAJUSC.	ROND.	ITALIQUE.	NOMS.	PRONONCIATION.
Q	q	q	vièv.	V fort.
S	s	u	diune.	D.
P	p	r	rè.	R faible.
B	b	g	tzoue.	TZ ou TS fort.
H	h	z	yune ou hioun.	Y, U, V.
Φ	φ	h	pur ou piour.	P.
Φ	φ	p	kè.	K fort.
O	o	o	o.	O long, AU.
Φ	φ	φ	fè.	F ou PH.

PROVERBES TURCS

TRADUITS

EN FRANÇAIS

—0—

1

*Աղբւ կտիրլլլի կէօզ նուրուհտան ֆէ
նա տըր:*

Plutôt manquer d'yeux que d'esprit.

2

*Ագըլը ատէմին աղղը եիւրէյինին ի
չինտէ տիր. տէլինին եիւրէյի աղ-
ղընըն իչինտէ տիր:*

La bouche du sage est dans son cœur;
le cœur du fou est dans sa bouche.

5

Ագըլը էվլաստըն վար ըսա՝ նէյնէրօին

*մալը. — Ազըլսըզ էվլասըն վար
ըսա՛ կէնէ նէյնէրսին մալը :*

A quoi bon la richesse si vous avez un
fils honnête? A quoi bon la richesse
si vous en avez un imbécile?

4

Ա. գ ազճէ՛ դարա կիւն իշին տիր :

Dans le malheur, on se sert de la mon-
naie blanche. (La monnaie blanche est
pour les jours sombres).

5

*Ա. գ կիւն աղարտըր, գարա կիւն՝ գա-
րարտըր :*

Le jour clair éclaire; le jour sombre as-
sombrit.

6

Ա. գ սլասլայա թաչ աթան օլմազ :

On ne jette pas de pierres au vautour.

Աղբւլ կաշտա տէյիլ, պաշտա տըր :

Ce n'est pas de l'âge mais de l'intelligence que dépend l'esprit.

Աղբւլըդ տօսթ տան իսէ՛ աղբւլը տիւշման էյի տիր :

Il vaut mieux se vanter d'un sage ennemi que d'un ami imbécile.

Աղլ իլէ պաշա պիր իլէ. ֆիքր իլէ տանըշ թէֆթիլէ. փիւշման օլմաղսըն էթ տիյին իլէ :

Avant d'entreprendre une affaire pensez-y bien ; consultez le bon sens et vous ne vous repentirez pas sans doute de l'avoir commencée.

Աղ կէյէն՝ չօք կէր. չօք կէյէն՝ աղ կէր :

Celui qui mange peu mange trop; celui qui mange trop mange peu.

11

Աղա գանահաթ էթ քի՛ չօղը պուլա-
սըն:

Soyez content de peu pour avoir un jour
beaucoup.

12

Աղիզ իլիմ՝ եու մուշազ տէօչէքտէ
եաթմազ:

Une noble science ne peut être conte-
nue dans une âme faible.

13

Ագըլարը մէզաթա վէրմիչլէր. հէր
քէչ քէնտի ագընա պէյէնմիչ:

Quand on a mis à l'enchère les esprits
chacun a choisi le sien.

14

Ագընը էվտէ պրագան՝ գալապալըք-
տա ֆէսինի գայպ էտէր:

Celui qui oublie la tête à la maison
perd le chapeau dans la foule.

Առ թամազ՝ չօք դիան կէթիբիր :

Un peu d'avarice cause le plus grand
dommage.

Առ սատարա՝ չօք դաղայը աէֆ էտէր :

Un peu de charité nous délivre de plu-
sieurs malheurs.

*Առ վէրէն՝ ճանտան վէրիր . չօք վէրէն՝
մալտան վէրիր :*

Celui qui donne peu donne du coeur; au
contraire, celui qui donne beaucoup
donne de sa richesse.

Աղընը սիլմէյէն՝ չօղունու հիչ սիլմէզ :

Celui qui ne connaît pas le peu ne peut pas connaître le beaucoup.

Աթա պինէր՝ Ալազը ունուտուր. աթ-
տան էնէր՝ աթը ունուտուր :

Quand il monte à cheval, il oublie son Dieu; quand il descend de cheval, il oublie son cheval.

Աթալար զէնազաթը՝ էվլատա մէրաս
դալըր :

L'art des aïeux est un héritage pour leurs fils.

Աթէշ ալթունու տէնէր, ալթուն տա
շէրաաթճըյը :

Le feu met à l'épreuve l'or et l'or le juge.

Աթէշիլէ փախուդ պիր եէրտէ օլմադ :

On ne peut pas mettre dans un même lieu le feu et le coton.

Ալթուն սիր սարը թօփրագ տըր՝ տի-
լի կօզ . լարին նէրտէ քի ալթուն
տիլէ չըգար՝ գուսուր տիլէր սուս
օլուրլար :

L'or est une terre jaune qui n'a pas de langue, mais là où il commence à parler toutes les autres se taisent.

Ալլահ ինսանը կարաթարդրնտա , գըս-
մէթինի տէ պէրապէր վէրովչ տիր :

Dieu en créant l'homme lui donna sa fortune.

Ալլահ՝ գուլունու հաղիմ իլէ հէրիմէ
տիւչ խըրմէսին :

Que Dieu ne fasse pas tomber son ser-

viteur dans les mains de l'avocat ni
du médecin!

*Ալանա՛ սիրրի սինէկ սաղ արր, ալ-
մայանա տալուլ զուանա սղ արր:*

Le cousin est une musique pour celui
qui comprend; la trompette et le tam-
bour ne suffisent pas pour celui qui
ne comprend pas.

*Ալէմին կէջտիցի քէօիրիւտէն սէն տէ
կէջ:*

Traversez, vous aussi, le pont que tout
le monde traverse.

*Ալթուն՛ ինսանը էրիտիր. ինսան տա
ալթունու:*

L'or épuise l'homme et l'homme épuise
l'or.

Ալլահ սիր առէմին տաղընա կէօրէ
գար վերի:

Dieu prodigue ses biens à son serviteur
tant qu'il en est digne.

Ալլահ սիր գափույու գափարսա՛ սի-
րինի աչար:

Quand Dieu ferme une porte, il en ouvre
une autre.

Ալլահ սիր առամը երգարսա՛ էվվէլ
ագլընը, սոնկրա մալընը, սոնկրա
ճանընը ալըր:

Quand Dieu ruine un homme il lui prend
d'abord le cerveau, ensuite ce qu'il
possède, et à la fin la vie.

Ալլահ տօղրուլըդ իլէ սէրասլէր տիր:

Dieu est avec la justice.

53

Աւանդն ետփարղընը քիմսէ պօղա-
մազ, երգարղընը տա քիմսէ տիւ-
ղէմէզ :

Personne ne peut détruire ce que fait
Dieu; personne ne peut reconstruire
ce que détruit Dieu.

54

Ամա դալիմին ահինի, կէօյտէն էնտի-
րեր շահինի :

N'attirez pas sur vous le soupir du mal-
heureux qui fait descendre le faucon
des cieux.

55

Ահէստէ ահէստէ, պիւլպիւլ էօթէր
դաֆէստէ :

Le rossignol chante peu à peu dans sa
cage.

Ահճէն վար իսէ՛ հէր քէչ սէնին գու-
լուն արր, ահճէն եօղ իսէ՛ սօղադ
սէնին եօղուն արր :

Si vous avez de l'argent tout le monde
est à votre service, si vous n'en avez
pas personne ne vous demande.

Աղլամայան չօճուղա սիւտ վէրմէզլէր :

On n'allait pas l'enfant qui ne pleure
pas.

Աճ այը օյնամադ :

L'ours affamé ne joue pas. (Ventre affa-
mé n'a point d'oreilles.)

Աճւմա քի աճընաճադ օլմայասըն :

Ne regrettez pas les autres afin qu'on
ne vous regrette pas à votre tour.

Աճըբըբը էշէք՝ աթտանն եիւրիւք օլուր :

L'âne qui souffre marche plus vite que
le cheval.

Աճը սէօղ աճը եիւրէքտէն կէլիր :

Des paroles amères jaillissent d'un coeur
amer.

Աճըն գարնը տօյար, կէօղիւ տօյմաղ :

On peut rassasier un affamé mais ja-
mais le contenter.

Ատամ տէյիլ, համամ գուպպէսի. հէր
նէ տէրսէն՝ սէսի չըգարըր :

C'est plutôt un dôme qu'un homme :
il chante ce qu'il entend.

Ատամ օլանա պիր նասիհէթ, ճուտա-
մա պին նասիհէթ :

Un conseil suffit pour un homme d'esprit, il en faut mille pour un imbécile.

45

Ասը չըղաճաղընա՝ կէօղիւ չըքսըն :

Plutôt perdre la vue que de se faire connaître mal.

46

Ատամ ատամէ լաղըմ օլուր :

L'homme a besoin de l'homme.

47

Ատամ վարքի գարկայը պիւլպիւլ էտէր, ատամ վարքի պիւլպիւլիւ գարկա իտէր :

Parmi les hommes, il y en a qui fait d'un corbeau un rossignol, et il y en a qui fait d'un rossignol un corbeau.

48

Գանը գան իլէ իւնմաղլար, գանը սու իլէ իւնարլար :

On ne lave pas le sang avec le sang, mais
avec l'eau.

49

Գապուկ օլունմայաճագ տուայէ ամին
տէնիլմէզ:

On ne doit pas dire amen à une pri-
ère qui ne doit pas être exaucée.

50

Գարանիլըգտա օտուն գըրան, թաշա
վուրուր պալթասընը:

Celui qui coupe du bois dans les ténè-
bres donne de la hâche contre la
pierre.

51

Գարա խապէր չափուք եէթիչիր:

Les tristes nouvelles se propagent bien
vite.

52

Գարը վար քի գօճասընը կիւլ էտէր:

Il y a des femmes qui font des roses de leurs maris.

53

Գարանը գտա նէ՞ սէլլի :

Que peut-on voir dans des ténèbres ?

54

Գարայա սապօն, տէլլիէ էօյիւտ նէ՞
եալիար :

Le conseil pour un fou vaut le savon pour un négre.

55

Քիւչիւք գարընճանըն գարա թաչիւ-
ղէրինտէ կէզտիյինի կէօրիւր թապալ :

C'est Dieu qui voit se promener la petite fourmi sur une pierre noire.

56

Գարը ինսանըն շէյթանը տըր :

La femme est le démon de l'homme.

Գարտաչընա սըրընը աչմա, կիւն օլուր
քի ախչման օլա :

Ne communiquez pas vos secrets à votre frère, peut-être il devient un jour votre ennemi.

Գարփուղ քէսմէ իլէ իւրէք սօղումաղ
եէմէլի :

Ce n'est pas assez de couper des pastèques pour se rafraîchir, il en faut manger.

Գավկատա եոււրուգ սայըլմաղ :

Dans une querelle on ne doit pas tenir compte des coups de poing.

Գըրգ ճէվիգի կէօրմէյինճէ թաչ աթ-
մամ :

Je ne jette pas la pierre à une noix
avant d'en voir quarante.

*Գըլավուղուն գարկա օլուրսա, ապա
չըզմաղ սուրնուն պօգտան:*

Si le corbeau est ton guide, tu seras
toujours malheureux.

*Գըրգ երլեաղմուր եաղսա, սու կէչէր
մի թաշ մէրմէրտէն:*

Qu'il pleuve quarante ans, l'eau peut-
elle traverser le marbre ?

*Գուշ վար էթի եէնիր, գուշ վար էթ
եէտիրիրէր:*

Il y a des oiseaux dont on peut man-
ger la viande, il y en a d'autres qu'on
nourrit de la viande.

64

Գուշ էլտէն ուչտու, սօն փիւշմանլըք
ազճէ էթմէդ:

L'oiseau s'est envolé: le repentir ne
vaut plus rien.

65

Գուշ պիր տալա տայմա գօնմադ:

Un oiseau ne se perche pas. toujours
sur la même branche.

66

Գուշա գանատ եիւք տէյիլ:

L'oiseau ne sent aucun poids de ses
ailes.

67

Գուսուրսուդ տօսթ արայան՝ տօսթսըդ
գալըր:

Celui qui cherche un ami sans défauts
reste sans ami.

68

Գուրու աղածտան եէմիչ ումմաք :

Peut-on espérer du fruit d'un arbre sec ?

69

Գուրա թիւլինիւ տէյիչիր, խույունու
տէյիչմէզ :

Le loup change de poils mais jamais
de nature.

70

Գո՛ւրաւարըն էօլմէսի գոյունլարա սաղ-
լըգ տըր :

La mort des loups rend la vie aux
agneaux.

71

Գոյ վէր սէրհօշու՛քէնտի պաշընա եը-
գըլսըն :

Qu'on laisse l'ivrogne se renverser de
sa propre main!

72

Աճ ատամ իստէտիյինի եկմէդ, սրու-
տուղունու եէր:

L'homme affamé ne mange pas ce qu'il
désire mais ce qu'il trouve.

73

Պօրդ դօրդ մայանտան:

Craignez celui qui ne craint pas.

74

Պօրդադ պաղիրկեան՝ նէ քեար էտէր
նէ զարար:

Un marchand peureux ne fait aucun bé-
néfice, il ne perd pas non plus.

75

Պօրդուլու տիւչ կէօրմէտէն իսէ, ույա-
նըդ տուրմասը էյի տիր:

Il vaut mieux se coucher les yeux ou-
verts que les fermer pour se livrer aux
songes épouvantables.

76

Եթան ելլանըն գույրուղունա պաս-
մա :

Ne mettez pas le pied sur la queue du
serpent qui dort.

77

Եալանըն կիւմրիւյիւ օլսա՝ եալանճը
ղընտանտա չիւրիւր խաի :

Si l'on voulait punir le mensonge le
menteur n'aurait plus à voir le soleil.

78

Եալանճընըն էվի եանմըչ՝ քիմսէ ինան-
մամըչ :

Le logis du menteur a été brûlé, mais
personne ne l'a cru.

79

Եաղմուրլու կիւնտէ թավուղլարա սու-
վէրէն չօք օլուր :

Dans un jour pluvieux plus d'un hom-

me charitable donne de l'eau aux
poulets.

Երայանլըք աթլըտան էյի աիբ տէրլէր-
սէ՛ ինանմա :

Quand on vous dit qu'aller à pied est
mieux qu'aller à cheval ne le croyez
pas.

Ետիրու գուչուն եուվասընը եափան
Սւլա՛հ արբ :

C'est *Dieu qui fait le nid d'un oiseau
aveugle.

Եէմէյէ՛ նէ՛ տէմէ :

Quand il y a de quoi manger n' en de-
mandez pas ce que c'est.

Եարասընըն իւղէրինէ թուղ պիպէր է-
քէր :

Il seme du sel et du poivre sur sa blessure.

84

Եարարսա եափու, եարա՛նազսա դափու :

Si l'on vous présente quelque chose qui vous convient prenez-la, sinon à la porte.

85

Եարընքի գազտան իսէ պէօյիւնքի թափուք էյի աիր :

Plutôt le poulet d'aujourd'hui que l'oie de demain.

86

Եալընըզ սիր էլ էօթմէզ :

Une main seule ne fait aucun bruit.

87

Եէշիլ եափրաղը՝ դարա թօփրագ է. աէն ինսան տըր :

C'est l'homme qui fait de la feuille verte
une terre noire.

88

*Տու վարըն գուլաղը վար, ըիւզկեարըն
սէսի վար:*

La terre a des oreilles, le vent a une voix.

89

*Եէրին իւսթիւ վար ըսա, ալթը տա
վար:*

S'il y a le dessus de la terre il y en a
aussi le dessous.

90

*Երգըմը տիւնեայէ թէմէլ մի պրա-
գաճարսըն:*

Voulez-vous donc rebâtir un monde
ruiné?

91

*Երգմա ախէրին էվինի, երգարլար սէ-
նին էվինի:*

N'allez pas creuser le puits d'autrui, on vient creuser le vôtre.

92

Երբտա օրնայան՝ կիւնտէ օրուր :

Ce qui n'arrive pas dans l'année peut arriver dans la journée.

93

Երբթըճը գուշուն էօմրիւ դրսա օրուր :

La vie d'une bête vorace est courte.

94

Եիւզտէն երբադ օրան, կէօնիւլտէն
տախի երբադ օրուր :

Celui qui est loin de la vue est aussi loin du cœur.

95

Եիւրէքտէն եիւրէյէ եօլ վար :

Il y a un chemin d'un cœur à un autre.

Երևոյի տօսթ, գալսլի խայրն ատէմ
տէն Ալլահ սաղլասըն :

Que Dieu tienne loin de nous l'homme
qui a le visage d'un ami et le cœur
d'un ennemi.

Երևոյի միւ եէ տէ սրաղընը սօրմա :

Mangez le raisin et n'en demandez pas
la vigne.

Երևրիւ մէյիլէ եօլ թիւքէնիլ :

Pour atteindre le but il faut marcher.

Երևրիւք աթ՝ քէնաի եէ մինի արթը-
րըր :

Un bon coursier augmente sa nourri-
ture.

100

Եռւմուրթայը նէրտէ եռւմուրթլատըն
ըսա, եէմի տէ օրատա եէ:

Va manger là où tu as pondu ton œuf.

101

Զարար՝ քեարըն օրթաղը տըր:

La perte et le bénéfice vont d'un même
pas.

102

Զէնահաթ պիլէնէ՝ չէօի պլթընտա
տըր, պիլմէյէնէ տաղ պլթընտա
տըր:

L'art, pour celui qui le connaît, est ca-
ché sous un brin d'herbe, mais pour
celui qui ne le connaît pas est caché
sous une montagne.

103

Զէնկին տիւչէր դաղա տըր տէրլէր:
Ֆուքարէ տիւչէր՝ սէրհօշ տըր տէր-
լէր:

2*

Quand un riche tombe par terre on dit
que c'est un accident; quand le même
cas est d'un pauvre on dit qu'il
est ivrogne.

104

Չահմէթ սիզ պալ եէնմէզ:

Sans fatigue on ne peut manger de miel.

105

*Չաման սանա ույմազսա՛ սէն զամա-
նա ույ:*

Si les mœurs du temps ne vous con-
viennent pas, tâchez de vous y ac-
commoder vous-même.

106

*Չէնկին արասպարնը տաղտան աչը-
բբբ. զիւյիւրա՛ տիւզ օվատա շա-
շբբբ:*

Le riche parcourt les montagnes avec sa
calèche; le pauvre s'égaré dans un
champ uni.

487

Ձէնկինէ մալ վէրէն՝ տէնիղէ սու
տէօրէր :

Donner l'aumône au riche c'est verser
de l'eau à la mer.

408

Ձիւկիւրալիք՝ աթէշտէն կէօմէք աիր :

La pauvreté est une chemise de feu.

409

Ձիւկիւրալիք զէնէինլիքտէն էյի աիր
տէրլէրսէ ինանմա :

Quand on vous dit qu'il vaut mieux
être pauvre que riche, ne le croyez
pas.

410

Էլ իչին աղլայան՝ կէօղսիւղ գալըր :

Celui qui pleure pour tout le monde perd
les yeux.

111

*Էլ իջին գույու գաղըյան՝ քէնտի տիւ-
շէր իջինէ :*

Celui qui creuse un puits pour un autre
y tombe souvent lui-même.

112

*Էլ իփկելէն գույույա կիրէն, եարը
եօլտա գալըր :*

Celui qui descend dans un puits par la
corde d'un autre reste à moitié du
chemin.

115

*Էկէր փարան վար ըսա՝ ազըլըսըն.
եկէր փարան եօլ ըսա՝ ահմադ սըն :*

Vous êtes sage si vous avez de l'argent;
s'il vous en manque vous êtes igno-
rant.

114

Էկէր քիշկի թանըմադ իսթէրսէն,

ահապապընք բիմ տիր տէյի սիււալ
էյլէ :

Voulez-vous connaître quelqu'un ? de-
mandez-lui quels sont ses amis.

115

Էյիլիք գատրինի պիլմէզսէն պարի
բէօթիւլիւք էթմէ :

Si vous ne savez pas faire du bien ne
faites pas au moins de mal.

116

Էի էօրս՝ չէրիճտէն գօրգմաղ :

Une bonne enclume n'a pas peur des
marteaux.

117

Էյի շարապ վէ տիլպէր գարը՝ թաթլը
դէհիրէ պէնդէրլէր :

Le bon vin et la femme qui a un beau
langage ressemblent aux poisons
doux.

418

Է՛վլատը օլմայանըն պիր տէրտի վար.
Է՛վլատը օլանըն պին տէրտի :

Quand on n'a pas d'enfants on se croit
malheureux; quand on en a on l'est
mille fois plus encore.

419

Է՛քմէյին եօղըսա՛ սուլթան կիպի կէ-
շինմէ :

Ne menez pas la vie d'un prince si vous
n'avez pas le pain de la journée.

420

Է՛օլմիւշ գօյուն գուրտտան գօրգմաղ :
La brebis morte n'a pas peur du loup.

421

Է՛օլիւմտէն էօթէյէ գէօյ եօք եա :

Au delà de la mort il n'y a plus rien.

122

Էօյիւյիւ կիւնիւնտէ աղլարլար :

Il faut pleurer le mort le jour de sa mort.

123

Էօյիւտ աղլլընըն ուստասը տըր .
Թէհլիքէ՛ տէլինին ուսթասը տըր :

Le conseil maîtrise le sage; le hasard guide le fou.

124

Էօքսիւղէ էքմէք վէրէն Եօք . էօյիւտ
վէրէն չօղ :

Personne ne donne d'argent à l'orphelin:
il ne reçoit que des conseils.

125

Էօքսիւղէ տէմիչէր՝ նիչին աղլարսըն .
կիւլտիւղիւմ վա՞ր մը տէմիչ :

On demanda à l'orphelin : « Pourquoi

pleures-tu ? » — « M'aviez-vous vu,
répondit-il, jamais sourire ? »

126

Ըսըրդան քէօփէկ ախինի կէօսթէր-
մէզ :

Le chien qui mord ne montre pas ses
dents.

127

Թամատան սօնկրա եազըլան մէք-
թուպ՝ ճէհէննէմաէ օգունուր :

La lettre écrite après-dîner doit être
lue à l'enfer.

128

Թամազքեար ատէմէ ալթըն՝ դանըլա
ճան տըր :

L'or pour l'avare est le sang et la vie
même.

129

Թաթլը ախ եըլանը տէլիքտէն շըգա-
րըր :

La parole douce fait sortir le serpent de son trou.

130

Թամահը ետարըն հէր մասլահաթը նի-
զայըլա պիթէր :

Toutes les affaires de l'avare finissent par des querelles.

131

Թէմպէլ ատամ տիլպաղ օլուր . ույա-
նըգ ատամ սաղըր :

Le paresseux est bavard en général,
mais le sage est toujours sourd.

132

Թիւթին իչմէք' պիր քէօթիւ արգա-
տաշտան էյի տիր :

L'usage de fumer est meilleur qu'un mauvais ami.

133

Թիւթինի չօք' քէպասլը աղ :

Beaucoup de fumée peu de rôtis.

454

Թօք նէ՞ պիլիր աճըն հալինտէն :

L'homme rassasié ne peut savoir ce que souffre l'affamé.

455

Թօքուն հանընտա աճլըղընը պէյան էթմէ :

Si vous avez faim ne le fait tes pas savoir à celui qui est rassasié.

456

Թօփուղունտան զիյատէ սույա կիրմէ :

Entrez dans l'au jusqu'à la cheville.

457

Իլաղըմ՝ օլմայանը ալան, իլաղըմ՝ օլանը սաթար :

L'homme qui achète ce dont il n'a pas besoin vend ce dont il a besoin.

438

Իյնէ իլէ գույու գաղըլմազ :

On ne peut pas creuser un puits avec
une aiguille.

439

Ինսանըն ըրղը՝ գանը փահասը տըր :

Pour un honnête homme le sang est le
prix de l'honneur.

440

Ինսան՝ ինսանըն եիւղիւնէ պազար .

Ալլահ՝ ինսանըն եիւրէյինէ :

L'homme regarde à la face de l'homme
mais Dieu regarde le cœur.

441

Ինսանըն կէօղլէրի աչըզ օլմասը փա-
րա էթմէզ, էյէր Ֆիքրի բէօր օլուր-
ուս :

Quel avantage y a-t-il d'avoir les yeux

ouverts quand on est aveugle par l'esprit !

142

Ինսան պիր ատ իշխւն եաշար :

L'homme vit pour l'honneur seul.

143

Ինսանըն սօֆուսու, շէթանըն մաս-
գարասը :

L'homme fanatique est le jouet du Satan.

144

Իշիթմէյէ կէլիրսէ՛ իփտիտաբի սէն օլ-
սէօյլէմէյէ կէլիրսէ՛ սօնունճուսու
սէն օլ :

Quand il s'agit d'écouter soyez le premier ; quand il s'agit de parler soyez le dernier.

145

Իշտէն՝ վէ գիատէ զափթտէն զէնկին
օլունուր :

On s'enrichit par la fatigue et plus encore par l'épargne.

146

Իջիթ տէ ինանմա :

Ecoutez mais ne croyez pas.

147

Իբի գըսլէյէ թափանտա տին եօր :

Celui qui tient et adore deux fois est sans foi.

148

Իբի խօրօղ պիր չէօփլլւքտէ էօթ մէղ :

Deux coqs ne peuvent pas chanter dans un même lieu.

149

*Իբի տէֆա չուգուրա տիւչէն՝ սահիւ
տէլի տիր :*

Celui qui tombe deux fois dans le fossé est un vrai fou.

150

Իբի էլ պիր պաշ իչիւն տիր :

Deux mains ne servent qu'à une seule tête.

151

Իբի իշ քէօիէյէ վէրկի տիր . հէմ էք-
մէք եէր , հէմ գույրուղունու սալ-
լար :

Le chien seul peut faire deux choses à la fois : il mange et en même temps il agite sa queue.

152

Իբի կէօնիւլ պիր օլտուգտան սօնկրա ,
սամանլըգ՝ սէյրան ղէֆք եէրի օ-
լուր :

Quand deux cœurs sont d'accord pour eux le grenier est un lieu de plaisir.

153

Լաղըմա թաշ աթմա . իւսթին քիրլէ-
նիր :

Ne jetez pas de pierres dans l'égout si vous ne voulez pas vous salir.

154

Կէնճլիքատէ էօլիւմ, փիրլիքատէ եօգ-
սուլլուգ, չօգ միւշքիւլ տիր:

Y a-t-il des choses plus insupportables que la mort pour la jeunesse et la pauvreté pour la vieillesse!

155

Կէօնիւլ պիր սէօհպէթ իլէ գըրըրըր,
պին սէօհպէթ իլէ եափըլմազ:

On peut se défaire d'un ami par une seule parole, pour en acquérir mille paroles ne suffisent pas.

156

Կիւզէլի կէօրտիւքատէ՝ Խիւտայէ հէմա-
ու սէնա էլլէ:

A la vue d'une jeune beauté il faut bénir le Seigneur.

157

Կիրգէլէ պաղմաղ սէվապ տըր :

C'est un acte de charité que de porter le regard sur le beau.

158

Կիւլ թիբէնսիղ, մուհասպէթ էնկէլսիղ
օլմաղ :

Point de rose sans épines : point d'amour sans obstacles.

159

Կիւնէչի կէօրմէյէն, կիւնէչին գըյմէ-
թինի սիլմէղ :

Celui qui n'a pas vu le soleil n'en peut connaître la valeur.

160

Կիւնտիւղ ույումա, կէճէ սու իչմէ,
հէրիմէ միւհթաճ օլմա :

Voulez-vous rire des médecins ? Ne faites

pas la sieste et ne buvez pas de l'eau pendant la nuit.

161

Հավայան քէօփէքտէն գօրքմա . Հավ-
լամայանտան էօտիւն գօփսուն :

N'ayez pas peur du chien qui aboie ;
craignez celui qui n'aboie pas.

162

Հէր գօյունու քէնտի սաճաղընտան
ասըլըր :

On pend chaque mouton par ses pro-
pres jambes.

163

Հէր աղաճ քէնտի մէյվէսինտէն թա-
նըլըր :

On connaît chaque arbre par son fruit.

164

Հէր կէճէնին պիր կիւնտիւղիւ , վէ
հէր գըլըն պիր եաղը օլուր :

Toute nuit a un jour, tout hiver a un été.

165

Հէր նէ գրտար օլտա ինսանըն շանը՝
ազըպէթ պիր թաշ աըր ծնուն նը-
շանը :

Quelles que soient la grandeur et la richesse d'un homme, il ne possédera à la fin qu'un bloc de marbre, signe de son existence passée.

166

Հէր շէյի պելերիմ տէյէն՝ պիր շէյ պել-
մէդ :

Celui qui se vante de savoir tout n'en sait rien.

167

Մէյվէսիզ աղաճա թաշ աթմազլար :

On ne jette pas de pierres à l'arbre sans fruit.

168

Մուֆթ սիրքէ՝ պաշտան թաթլը աըր :

Le vinaigre gratis est plus doux que le miel.

469

Շարապ վէ ավրատ՝ իլիմտարը
զօրպա էտէրէր :

Le vin et la femme font d'un sage un tyran.

470

Շարապըն էսկիսի՝ ասթուն էսկիսին,
տէն էյի տիր :

Un vieux vin vaut mieux qu'un ancien ami.

471

Ուզողտան տավուլըն սէսի թաթը
կէլիր :

Qu'il est doux de loin le son du tambour!

472

Ուզուն տամ, դապտ սագալ, իլէ
կէօղիւ պէօղիւ՝ ահմագ օլուր :

L'homme qui a une haute taille, une barbe longue et de grands yeux est très-stupid.

175

Չօգ էէյէնտէ սաղլըդ օլմաղ. չօգ ու-
յուեանտա ագրլ օլմաղ. — Չօք
սէօյլէյէնտէ կէրչէք օլմաղ:

Un grand mangeur n'a pas de santé, un grand dormeur n'a pas d'intelligence, un grand charlatan est toujours un menteur.

174

Չօճուք, սէրչօչ վէ տիւլանէ, իւչիւն
տէ սէօհսլէթինէ ամէլ օլուումաղ:

Il ne faut pas tenir compte de ce que dit un enfant ou un ivrogne ou un fou.

175

Պալըդ' պաշտան դօդար:

Le poisson commence à puer par la tête.

176

Պարտազ եռւփարլանար սլուլտու գա-
փաղընը :

Tel pot tel couvercle.

177

Պէշ փարմաք պիր տէյիլ :

Les cinq doigts ne sont pas egaux.

178

Պըչագ եարասը կէշէր, տիլ եարասը
կէշմէզ :

Une blessure d' épée est passagère, mais
ce que fait la langue reste à jamais.

179

Պիր քիթապըն իրի եիւղիւնիւ օգու-
մալը :

Il faut lire les deux pages du livre.

180

Պիր ատամբն ատր շրգաճաղընա կէօ-
ղիւ շրգսըն տաճա էյի տիր :

Perdre plutôt la vue que le nom.

181

Պիր նալըմբղ վար, իւշ նալըլան պիր
էշէյէ գալտըգ :

Nous avons un sabot, il ne nous en man-
que que trois et un âne.

182

Պու տիւնեանըն էվվէլինի տէ տիւշիւն
ախըրընը տա :

Pensez toujours au commencement et à
la fin de ce monde.

185

Սագալ՝ սաշա գուրպան օլտուն :

Sacrifiez la barbe pour conserver la tête.

Ստամբուլուն եանկընը՝ մայրնը ալըր,
հաստալըղը՝ ճանընը ալըր, դարըսը՝
ատամըն ազլընը ալըր:

A Constantinople l'incendie dévore tout
ce que tu possèdes: la maladie prend
ta vie et la femme ton esprit.

Սայըլը փարա թէղ թիւքէնիր:

L'argent compté se consume vite.

Սաչընը պէրպէր տիւքեանընտա սը-
րագմայըլա՝ պէրպէրին հագզը էօ-
անկեղ:

Ne croyez pas qu'en laissant vos che-
veux chez le barbier vous l' ayez payé.

Սապահտան էրքէն գալգանըն հէր իշի
ըրաստիխէր:

Celui qui se lève le matin de bonne heure a la fortune pour compagne dans ses affaires.

488

Սէլ կիտէր, գումու գալլըր. ահճէ կի-
տէր՝ քէսէ գալլըր. ինսան կիտէր՝
նամը գալլըր :

Le torrent va, le sable reste; l'argent va, la bourse reste; l'homme meurt, le nom reste.

489

Սույուն ագարընա կիթմէլի :

Il faut se laisser aller au courant de l'eau.

490

Սորուճու ոլ քի պիլիճի ոլասըն :

Demandez toujours pour que vous sachiez.

491

Վազըթ կէպէ աիր. նէլէր աօղուրուր :

Le temps ressemble à une femme enceinte; qui sait ce qu' elle mettra au jour ?

492

Վաղը թորդ էլ է կէլէն, սպասամա սոր՝
մաղ՝ հէլպէթ անամը սորար :

Celui qui vient à une heure inattendue demande sans doute ma mère et non pas mon père.

495

Վէրէսիցէ շարապ իչէն՝ իրի տէֆա
սէրհօշ օլուր :

Celui qui boit sans payer devient doublement ivrogne.

494

Վիւղարէնին կէօյնի օլունճա, ֆուգա
րէնին ճանը շըդար :

Jusqu' à ce que les princes consentent, les pauvres meurent de faim.

495

Տէւիկէ հէր կիւն պայրամ:

Pour les fous tous les jours sont des fêtes.

496

*Տիւի՛նի դասլթ էտէն՝ պաշընը գուր-
թարըր:*

Celui qui met un frein à sa langue met à l'abri sa tête.

497

Տիւմանսըղ ալէֆ օլմաղ:

Il n'y a pas de fumée sans flamme.

498

Տամլա ասմլա կէօլ օլուր:

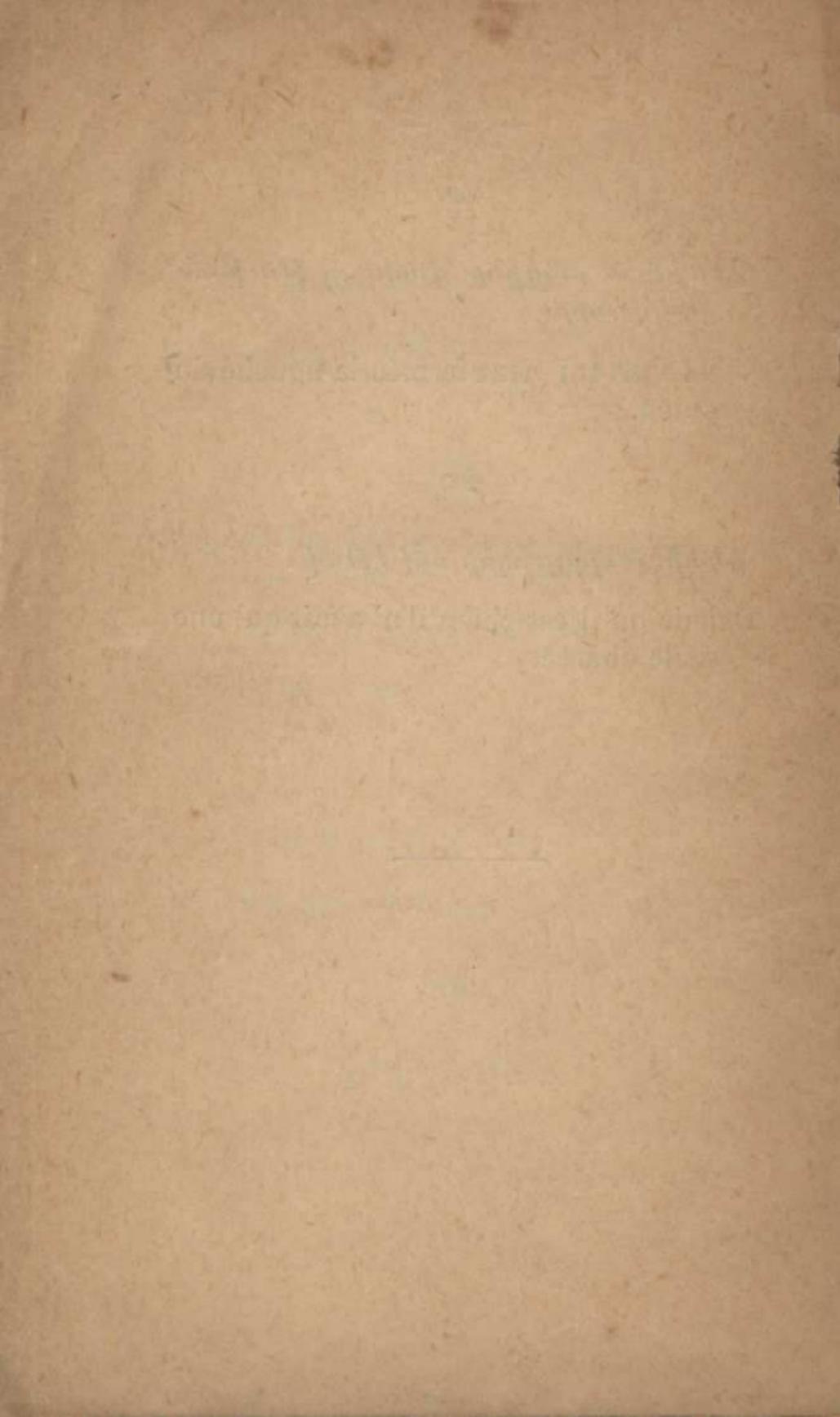
Plusieurs gouttes font un lac. (Petit à petit l'oiseau fait son nid).

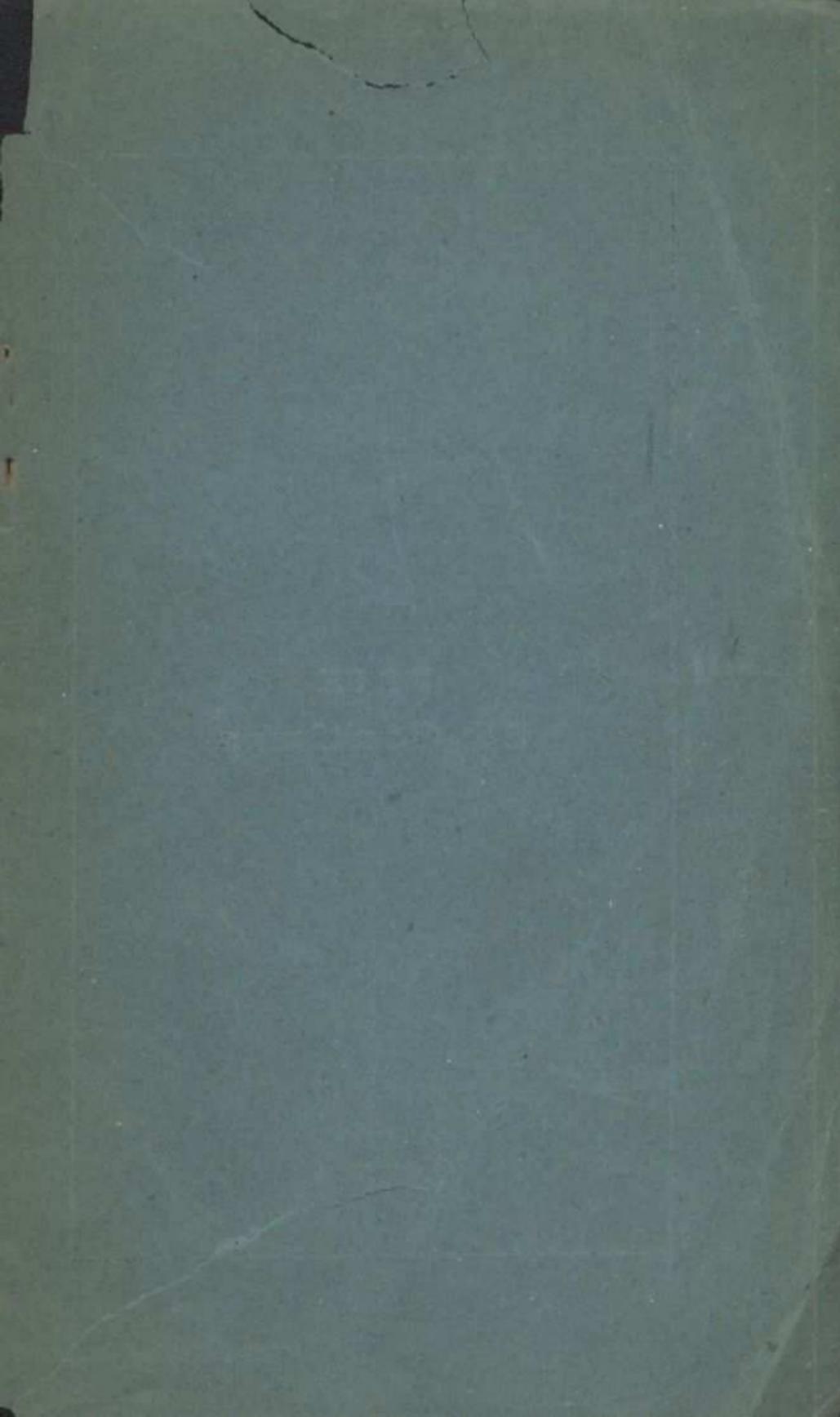
Վէտօվէլին աղղընը դափալը թութան
քէմիք տիր :

C'est l'os qui tient fermée la bouche du
chien.

Վէտօվէք օլալը սլիր ալ էթտի :

Depuis qu'il est chien il n' a fait qu' une
seule chasse.

PRIX
50 Centimes